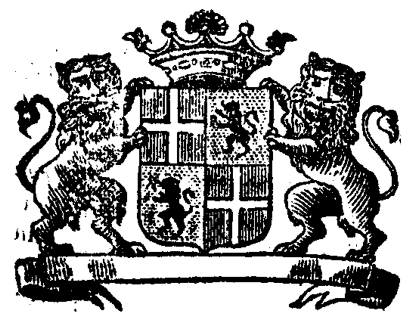
A°. 1857. N°. 289.

ZATURDAG 5 DECEMBER.

UTRECHTSCHE PROVINCIALE EN STADS-COURANT

Algemeen Advertentie-Blad.

Bij deze COURANT behoort een BIJVOEGSEL.

KENNISGEVING.

Burgemeester en Wethouders der stad Utrecht,

Overwegende dat de noodzakelijkheid zich heeft doen kennen om ter voorkoming van ongelukken des Zaturdags gedurende den markttijd het gedeelte der Oude gracht [Westzijde] tusschen de Bezembrug en de Bakkerbrug voor den doorgang van rijdtuigen af te sluiten;

Doen te weten dat op iederen Zaturdag, zoolang de markt duurt, het hierboven omschreven gedeelte der Oude gracht voor den doorgang van rijdtuigen zal afgesloten zijn.

Utrecht, 3 Dec. 1857.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
W. M. J. VAN DIELEN, Weth.
Ter ordonnantie van dezelven,
H. G. RÖMER.

UTRECHT 5 December.

Gelijk bij voorbaat bekend was, dat geschieden zou, is de zitting der Fransche wetgevende vergadering reeds verdaagd.

Gister hebben wij de volledige troonrede, waarmede het Engelsche Parlement geopend is, medegedeeld. Het belangrijkste punt uit dat staatsstuk is voor dit oogenblik zeker de Indiesche aangelegenheid; over de finantiële krisis en de hervormingskwestie is vrij luchtig heengeloopen, terwijl er van Nicaragua en de Donouzaak geen sprake zelfs was, ofschoon dit was verwacht. Men had ook eenige aanwijzing in de troonrede gehoopt te vinden omtrent de plannen der Regering met Indië. Lord *Palmerston* heeft daarover liever het stilzwijgen bewaard. De geheele zitting zal echter wel hoofdzakelijk aan de Indiesche belangen gewijd zijn. De *Times* zegt teregt, dat even als in vroegere belangrijke zittingen, ook steeds éénе gewigtige kwestie slechts kon afgewerkt worden, gelijk de Roomsche zaak, die van de hervorming, die van de inkomsten belasting, die van de koornwetten, — de tegenwoordige zitting naauwelijks toereikend zal wezen, om, al wat met de regeling der Indische zaak in betrekking staat, af te handelen. Van de administratieve hervorming zal dus ditmaal wel niet veel komen, en in zake Indië zal alles wat men doen zal moeten uitgaan van deze hoofdbeginselen, dat de militaire magt niet meer mag bestaan uit een leger, grootendeels uit inlanders te zaam gesteld, — dat er geen twijfel meer mag bestaan over de bekwaamheid der militaire of burgerlijke beambten in Indië, — dat een éénig verantwoordelijk bewind worde in de plaats gesteld van de thans verdeelde regeringskrachten.

Bij de diskussien, in de beide Huizen weldra begonnen, is naar wij reeds gister *per telegraaf* mededeelden, de zorgeloosheid der regering zoowel in de finantiële als in de Indiesche kwestie haar door de hoofden der Toriepartij verweten. Niet te min zijn in dezelfde zitting de beide antwoorden op de troonrede goedgekenrd. Lord *J. Russell* heeft aangekondigd, dat hij weder zijn voorstel zou inbrengen ten gunste der toelating van de Joden.

Omtrent de Vereeniging van Moldavië en Wallachije meldt men thans, dat Rusland het plan daartoe heeft opgegeven. Buitendien meldt men, dat de beide divans der Vorstendommen de Vereeniging ongeschikt zouden verklaard hebben, als er geen vreemd vorst voor benoemd werd.

De Grieksche ministeriële krisis is geëindigd. — De finantiële krisis daarentegen woedt nog steeds in Hamburg en in de noordelijke havens, die op die stad 't meest handelen, als Koppenhage en Stockholm.

Per telegraaf wordt ons van heden morgen uit Londen berigt, dat lord *Palmerston* gister avond in het Parlement heeft verklaard, dat de onderhandelingen met Oostenrijk over de telegraaflijn naar Indië zijn afgebroken, omdat Engeland zich niet kon verbinden uitsluitend de Oostenrijksche lijn te zullen gebruiken, evenmin als het zich wilde verpligten tot den aanleg van de telegraaflijn van Suez naar Bombay. — De meest belangrijke sprekers hebben aangedrongen op het behoud der Bankakte met slechts kleine wijzigingen; de indemniteitsbill is dan ook door hen aan de Regering ingewilligd. De kanselier der schatkist heeft aangekondigd, dat hij ook in Schotland wettige koers wenschte te geven aan de Engelsche banknooten.

— Bij kon. besluiten is pensioen van *f* 1300 toegekend ter zake van zielsgebreken aan den luit.-koll. *A. Gussinklo* van het 1. reg. inf.; — zijn benoemd bij den prov. staf, tot luit.-koll., de maj. *D. W. F. Pichot* en *C. F. Scharten*, adjudanten respektivelijk in het Hertogdom Limburg en in het prov. kommandem. van N.-Holland; bij het wapen der inf., bij het reg. gren. en jag., tot komm. de luit.-koll. *J. F. van Hoey Schilthouwer*, komm. van het 2. reg. inf., adj. des konings in buitengewone dienst; bij het 1. reg. tot luit.-koll. de maj. *C. P. F. G. van Emden*, van het 5. reg. van het wapen; bij het 2. reg. inf. tot komm. de luit.-koll. *J. G. van Coehoorn van Houwerda*, van het reg. gren. en jag.; bij het 3. reg. inf. tot luit.-koll. de maj. *P. P. van Gorkum* van het korps; — is in zijnen rang verplaatst bij het reg. gren. en jag. de luit.-koll. *J. Tegelberg* van het 3. reg. inf.

— Bij besluit heeft Z. M. goedgevonden, den heer *M. L. van de Woestijne Voerman*, te benoemen tot burgemeester der gemeente Haskerland.

— Met Zr. Ms. goedkeuring is door den konsul tot zijnen vice-konsul te Cherbourg benoemd de heer *E. Liais*.

— Z. M. heeft den Minister van Binnenlandsche Zaken gemagtigd aan de heeren mr. *Albertus Slingenberg* en *Harm Hoyting*, te Coevorden, koncessie te verleenen tot den aanleg en de exploitatie van een kanaal van Coevorden naar de Vecht.

— Gister namiddag is te Rotterdam gearriveerd, Z. K. H. prins *Frederik* der Nederlanden, om prins *Friederich Wilhelm* van Pruissen, die gister werd verwacht, af te halen. Nadat de Pruissiesche prins was aangekomen, zijn de vorsten te zamen, ten ruim 5 ure, met een extra-trein naar de residentie vertrokken. Ook de Pruissiesche minister, graaf *von Königsmarck*, en een adjudant des konings, graaf *v. Lijnden*, waren den prins komen verwelkomen.

De prins heeft, naar ons uit 's Hage wordt berigt, zijn intrek genomen bij Z. K. H. prins *Frederik*, waar nog gister een groot diner ter zijner eere werd gehouden, hetgeen heden ten hove plaats heeft.

Aan het stations-gebouw aldaar werd Z. K. H. begroet door sir *Ralph Abercromby*, gezant van H. M. de koningin van Groot-Brittanje aldaar. Eenige heeren van het gevolg van Z. K. H. hebben in het *Hotel Paulez* hun intrek genomen. *N. R. Ct.*

— Op a. s. Donderdag, zal de gewone audientie van den minister van finantien geen plaats hebben.

— Ten aanzien van de vakature voor de portefeuille van oorlog, schijnen in aanmerking te komen, òf de kolonel *Hardenberg*, aan wien reeds vroeger de portefeuille moet zijn aangeboden, òf de gen. majoor *Singendonck*, die in de laatste dagen onderscheidene malen bij den Koning ten gehoore is toegelaten.

— In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal zijn weder onderscheidene adressen ingekomen nopens den aanleg van spoorwegen, als van 1°. *J. A. Swillens* en andere ingezetenen der gemeente Nieuwkoop, betrekkelijk den aanleg van een spoorweg van Leiden op Woerden; 2°. van de gemeenteraden van Venlo, Rosendaal en Nispen, tot aanleg van een spoorweg van Vlissingen naar Venlo; en 3°. van jhr. mr. *O. R. van Andringa de Kempenaer* en andere ingezetenen van Friesland, nopens den aanleg van een spoorweg in die provincie. — Ook is in die zitting ingekomen een adres van de arrondissements-regtbank te Rotterdam, betrekkelijk het wetsontwerp op de regterlijke organisatie.

In dezelfde zitting heeft de kommissie voor de verzoekschriften onderscheidene rapporten uitgebragt op adressen van O. I. Ambtenaren, die zich beklagen over hun gedaan onregt, onregtmatige onthouding van wachtgeld, enz. In een dier adressen, afkomstig van *J. D. van Schelle*, wordt de tusschenkomst der Kamer gevraagd, ten einde te bekomen: 1°. een eervol ontslag onder toekenning van pensioen voor zijne twintigjarige dienst; 2°. restitutie van het wachtgeld, hem niet uitbetaald, toegelegd bij besluit van 6 Mei 1851, n°. 18, groot *f* 1601.60; en 3°. vergoeding van schade voor de aan hem werkelijk opzettelijk toegebragte verliezen, mishandelingen en vervolgingen.

— Eergister is in de afd. der Kamer behandeld geworden het wetsontwerp tot buiten-effekt-stelling en vervanging der Fransche wet van 3 Sept. 1807, op de interest. Naar men ons mededeelt, heeft dit wetsontwerp vrij algemeen in de afdeelingen goedkeuring ontvangen. Men heeft erkend, dat die wet volgens de regels van gezonde staathuishoudkunde niet langer kan blijven bestaan; de handel moest ook in de bepaling van de interest vrij blijven en niet worden belemmerd. De afschaffing was te noodzakelijker, daar de handel zich in voorkomende gevallen toch niet aan de wet van 1807 stoorde.

Bij deze gelegenheid moeten tevens vele leden aan de Regering den wensch hebben te kennen gegeven tot zoo spoedig doenlijke afschaffing van alle bestaande, hetzij slapende, hetzij nog in werking zijnde Fransche wetten. Vooral na den voorbereidenden en degelijken arbeid der vroeger te dien einde benoemde staatskommissie, scheen het aan die vele leden toe, dat de afschaffing dier Fransche wetten, voor de vertegenwoordiging evenmin als voor de Regering, een zoo moeijelijk of zoo omslagtig werk meer zijn kon, om daarvan van jaar tot jaar op dien grond te worden afgeschrikt.

— Gister is in de afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal onderzocht het voorstel van de negen leden tot afschaffing van den akzijns op het geslagt. Even als bij het onderzoek nopens het in overweging nemen van dat voorstel, hebben zich nu wederom zeer vele leden, die aan het sektie-onderzoek hebben deel genomen, voor het voorstel verklaard, dat zij beschouwden als een nieuwen stap op den weg tot afschaffing van akcijnsen op de eerste levensbehoeften, en op dien tot vermindering van lasten. Zij oordeelden, dat de finantiële toestand des rijks allezins gedoogde tot die afschaffing over te gaan, en dat dit zelfs kon geschieden, afgescheiden van de ontwerpen der regering, tot tegemoetkoming in de finantiële behoeften van sommige gemeenten. Zij wezen toch op de steeds toenemende opbrengst der belastingen en ook op aanzienlijke rentebesparing, die plaats had en voortgezet kon worden, ten gevolge van de aanzienlijke overschotten, die de koloniale hulpbronnen opleverden. Zij schetsten den druk der akcijnsen in het algemeen en dien van den akcijns op het geslagt in het bijzonder; schreven de hooge prijzen van het vleesch onder anderen ook aan den akcijns toe, beschouwden dien als eene premie op den uitvoer, en wezen op den nadeeligen invloed, dien deze akcijns en de daardoor veroorzaakte duurte uitoefenden op de volksvoeding en op den gezondheidstoestand der bevolking.

Van den anderen kant waren er echter ook vele leden, die het gedane voorstel bestreden. De gevoelens van die bestrijders liepen zeer uiteen. Velen konden zich met het voorstel niet vereenigen, omdat zij vreesden, dat daardoor de ontwerpen der regering, tot herziening van vele belastingen, om aan den finantiëlen nood der gemeenten te gemoet te komen, op den achtergrond zouden geschoven worden. Zij gaven de voorkeur aan de ontwerpen over het geheel genomen, zonder daarom alle onderdeelen goed te keuren, en oordeelden, dat de tegemoetkoming aan de gemeenten de hoofdvraag van het oogenblik was. Zij geloofden, dat beide zaken niet te gelijk konden gaan, zoodat, indien men het voorstel der negen leden aannam, dan de ontwerpen der regering eene onmogelijkheid zouden worden. Bovendien begrepen die leden, dat men de finantiële gesteldheid des lands niet als zoo gunstig moest beschouwen, om daarop voortdurende afschaffing van akcijnsen te doen steunen. Men rekende, huns erachtens, al meer en meer op de ruime Oost-Indiesche baten, die, hoe aanzienlijk in den laatsten tijd ook, toch slechts eene wisselvallige inkomst opleverden.

Andere leden deelden wederom dit laatste gevoelen niet, en waren het in de hoofdzaak met de verdedigers van het voorstel eens, maar zij konden het voorstel evenwel niet goedkeuren, omdat zij de voorkeur gaven aan eene afschaffing van den akcijns op de brandstoffen. Zij stemden toch met den minister

van finantiën in, dat, zoo er wederom tot de afschaffing van een der akcijnsen mogt kunnen worden overgegaan, die op de brandstoffen het eerst in aanmerking dienden te komen.

Wij vernemen, dat het voorloopig verslag van de komm. van rapp. over het voorstel der negen leden spoedig zal worden opgemaakt, ten einde de voorstellers in de gelegenheid zullen gesteld zijn, onverwijld hun antwoord in te zenden. Tegen den tijd alzoo, dat de kamer na het reces weder zou bijeenkomen, zou zij in staat zijn, zoowel de ontwerpen der regering, die nu reeds in gereedheid zijn, als het voorstel der negen leden in behandeling te nemen. Dan kunnen de gewigtige vraagstukken nopens het belastingstelsel in het algemeen, de tegemoetkoming van wege het rijk aan de gemeenten, mogelijkheid om tot verdere verligting van lasten over te gaan en de doelmatigheid van de afschaffing van den akcijns op het geslagt, in hunnen vollen omvang behandeld worden, terwijl er dan, na naauwgezette beraadslaging, eene voor de toekomst van 's rijks finantiewezen belangrijke beslissing kan genomen worden.

Eindelijk kunnen wij melden, dat de afdeelingen zich heden zullen bezig houden met het onderzoek van het ontwerp der kredietwet voor het departement van oorlog, en dat tot goedkeuring van sommige artikelen van het handels- en scheepvaartverdrag met België, en dat zij Dingsdag aanstaande zullen onderzoeken het ontwerp tot vaststelling van het nieuwe tarief van regten op den in- en uitvoer.

§— De Regering heeft haar antwoord ingezonden op het voorloopig verslag der kamer betreffende het ontwerp houdende verdere regeling van het muntwezen in Nederl. Indië. Zij kan niet toestemmen, dat de hoofdreden van de noodzakelijkheid der tegenwoordige wetsontwerpen gelegen is in de overigens ook door haar zeer betreurde teleurstelling ten aanzien van het gereed komen der vereischte koperen pasmunt, zoover namelijk de hoofdinhoud dezer voorstellen, — behalve de aanvrage om verdere middelen, — is het verlengen van den termijn voor het buiten omloop stellen der recepissen. De Regering geeft verder op, dat tot den 21. November jl. in het geheel goedgekeurd waren, ruim 307 millioen stuks plaatjes; op dat tijdstip waren gemunt ruim 288 millioen stuks, tot eene nominale waarde van *f* 3.178.000. Ter tegemoetkoming aan eene gemaakte aanmerking, wordt door de Regering voorgesteld het 1. lid van art. 1 aldus te doen luiden: „Het maximum van de uitgifte voor pasmunt voor Nederl. Indië wordt voorloopig bepaald op een nominaal bedrag van *f* 12.000.000 voor de zilveren en van *f* 10.000.000 voor de koperen pasmunt. De Regering acht de bewering geheel onverdiend dat zij, met opzigt tot het herstel van het Indisch muntwezen eenen verkeerden en ongeschikten weg heeft betreden; zij wijst op de drie verslagen, welke reeds omtrent de uitvoering der muntwet zijn uitgebragt, waardoor zij meenden voor die opvatting te zijn gevrijwaard.

— De typografische vereeniging *de Nederlandsche Drukpers*, te Amsterdam heeft zich bij adres tot de Tweede Kamer der Staten-Generaal gewend, ter zake het zegelregt op gedrukte stukken. Zij verzoekt daarbij de door haar aangevoerde grieven uit den weg te ruimen, door opheffing van het zegelregt, wat aangaat de gedrukte stukken, die niet bepaald eene geldswaarde uitdrukken, of minstens daaromtrent zoodanige wijzigingen in het werk te stellen, dat dit regt minder drukkend zij.

*— De winterzitting der Staten van dit gewest is gisteren gesloten, nadat men zich sedert dingsdag morgen onafgebroken met de behandeling van het ontwerp-reglement op de waterschappen had bezig gehouden, welk ontwerp met de daarin gebragte wijzigingen is aangenomen. Na afloop der behandeling van dit reglement is o. a. nog behandeld een voorstel van den heer *Menso*, die, nu de Staten van Gelderland zich nog niet vereenigd hebben met het ontwerp-reglement tot daarstelling van het waterschap der Geldersche vallei, verlangde, dat de verg., in overeenstemming met het besluit der Staten van Gelderland, insgelijks alle pogingen zou aanwenden, ten einde voor de betrokken streek eene verbeterde waterleiding te bekomen. De heer *Menso* grondde zich bij zijn voorstel op de behoefte aan die waterleiding en meende, dat nu men het meerdere — het kanaal — niet kon verkrijgen, men het mindere niet moest verwerpen. Het [illegible] dit lid werd evenwel verworpen, na de be[illegible] door den Voorz. en den heer *de Beaufort*, die [illegible], omdat in Gelderland een goed plan, van ont[illegible]baar nut voor beide provinciën, nog tegen[illegible]vond, het minder gepast voorkwam, dezer[illegible] maatregelen tot afdoening te provoceren. [illegible] de zaak evenwel niet geheel te laten rus[illegible] naar aanleiding van een voorstel, door [illegible] aangegeven, op voorstel van den Voorzi[illegible]sloten, de medewerking in te roepen [illegible]ister van binnenlandsche zaken, ter [illegible] van het vroeger bij de vergadering [illegible]

Niet om het feit, maar alleen om te toonen tot hoe groote mate van onbeschaamdheid sommige lieden in staat zijn, en ten einde eene zoodanige handelwijze openlijk te schandvlekken, zij nog vermeld, dat in die laatste zitting is ingekomen een adres van zekeren *G. de Bruyn*, zich noemend aannemer, te Wijk bij Duurstede, — een adres, waarbij op eene allerschaamtelooze wijze de meest lasterlijke en leugenachtige aantijgingen tegen Ged. St. voorkomen. Dit adres, tot de prov. Staten gerigt, houdt klagten in wegens de improbatie eener aanneming tot onderhoud van den weg naar Cothen, waarbij opgenoemde *de Bruyn* voorloopig aannemer was geworden, en wegens het gemis aan publiciteit bij deze aanbesteding — klagten op de meest ongepaste wijze voorgedragen. Na eenige inlichtingen deswege door den Voorz. verstrekt en waarin door feiten de onwaarheid der beweringen in het adres werd bewezen, besloot de verg. het ter zijde te leggen.

— Volgens met de laatste landmail ontvangen berigten, zegt het *Handelsblad*, heeft het Indiesche goevernement besloten, tot eene wetenschappelijke zending naar Nieuw Guinea, met het oog op eene vernieuwde vestiging aldaar, en dientengevolge waarschijnlijk meer geregelde kolonisatie van dit zoo uitgestrekte eiland, hetwelk met de onderhoorige eilanden gerekend kan worden 13,000 vierkante mijlen te beslaan en dus drie malen de oppervlakte van Java te bevatten, nog bijna de helft grooter te zijn dan Sumatra en slechts eene bevolking telt van nagenoeg vijftig zielen op de vierkante mijl. De zending zal zijn zamengesteld uit een kapitein der genie, een kapt. der inf., een luit. der 1. kl. bij Zr. Ms. marine, een natuurkundige en een teekenaar, en onder de opperleiding gesteld zijn van een der residenten in de Molukken. Deze kommissie zal in den aanvang des volgenden jaars reeds van een der Molukken vertrekken, om aan den haar opgedragen, moeijelijken last te voldoen, zoodat in de eerste helft van 1858 de uitslag, zoo niet in alle details, dan toch in de hoofdzaak bekend kan zijn.

*— Uit Curaçao hebben wij de volgende berigten van den 7 Nov.:

„De goeverneur dezer kolonie, de heer van *Lansberge*, is Woensdag j.l., aan boord van de Nederl. Schoener Clara Borges, naar het eiland Bonaire vertrokken. Gedurende zijne afwezigheid zal het bestuur worden waargenomen door den heer mr. *A. M. de Rouville*, prokureur des Konings en oudste lid van den kolonialen Raad. De goeverneur is op deze reis vergezeld van den 1. luit. *C. M. Nuboer* en den 1. luit. der schutterij *J. H. Scholborgh*, zijne adjudanten, alsmede van den heer *P. van Rees*, den majoor *D. A. du Cloux*, den 1. luit. der artillerie *T. D. G. Rolandus* en den 1. luit. der genie *W. Schut*."

In de *Curaçaosche Courant* van den 7. Nov., leest men het volgende:

„Maandag j.l. des morgens had er in de Roomsch Katholijke kerk alhier onder de godsdienstoefening, op den Aller Zielen dag, het volgende droevig ongeluk plaats: Onder het orgel, op den vloer, hadden eenige personen, in weerwil van het verbod er tegen, eenige brandende kaarsen naast zich staan; een jong meisje, *Maria Gertruida Penso*, dat zich naar het altaar wilde begeven, ging voorbij een dezer kaarsen, hare japon, welke van mousseline was, kwam in aanraking met een derzelven, en in een oogenblik stond haar gansche kleed in volle vlam, zoodat men met den besten wil haar geen hulp kon bieden. Zij werd deerlijk, bijna over haar gansche ligchaam, verbrand en stierf denzelfden dag des avonds, na zwaar lijden, aan de gevolgen der brandwonden."

De Rigolette, kapt. *Evertsz*, is van St. Domingo te Curaçao aangekomen, met berigten van den 2 Nov. De toestand van zaken op dat eiland was nog hetzelfde. De vreemde konsuls hadden zich vereenigd en stelden alles in het werk om eene schikking tusschen de oorlog voerende partijen tot stand te brengen.

Het dagblad van St. Thomas deelt een besluit van den president der Dominikaansche republiek mede, waarbij alle havens van St. Domingo, uitgenomen de haven van de hoofdstad, in staat van blokkade zijn verklaard.

— Gister promoveerde te Leiden in de regten de heer *J. C. B. T. Nedermeijer van Rosenthal*, geb. te Arnhem, met Theses.

— Den 2. dezer werden aan de Hoogeschool te Groningen bevorderd tot doktors in de regten de heer *P. A. Bergsma* van Idaard, en de heer *L. Kijmmell*, van Havelte, na het verdedigen van *Quaestiones Juris Inaugurales*.

*— Morgen avond zal in Domkerk alhier optreden de heer *Pierson*, pred. te Rotterdam, en in de Ev. Luth. kerk de heer *Gerth v. Wijk*, kand. In de Remonstr. kerk zal de heer *Adama van Scheltema*, pred. te Amsterdam, de predikdienst vervullen.

— In de *Alg. K. en L. Bode* leest men het volgende:

Wij vernemen dat het rijks-archief dezer dagen met eene hoogst belangrijke verzameling oorkonden is verrijkt; het zijn de papieren van den beroemden raadpensionaris *Simon van Slingelandt* en van diens vader, den tijdgenoot en vriend van *Johan de Wit*, *Govert van Slingelandt*.

De edelmoedige schenking van den heer *van Slingelandt* zal, zoo wij meenen te mogen hopen, ook voor andere familiën, welke in het bezit van belangrijke staatspapieren zijn, een uitlokkend voorbeeld tot navolging worden. Het lot van dergelijke oorkonden, voor de geschiedenis des vaderlands even belangrijk als voor de eer der familie, kan niet beter worden verzekerd dan door die aan den Staat toe te vertrouwen en alzoo aan de belangstelling en diensvolgens aan de hoede van het publiek aan te bevelen.

— Men herinnert zich, dat, toen voor eenige maanden de wet betrekkelijk de zeevisscherijen in de Tweede Kamer der Staten-Generaal behandeld werd, de heer *Westerhoff* eene merkwaardige redevoering over dat aangelegen onderwerp heeft uitgesproken. Uit eene mededeeling, door den heer *Sloet tot Oldhuis* in de zitting van den 24. Nov. gedaan, blijkt, dat die redevoering, op last van het Fransche goevernement, in de Fransche taal is overgebragt. Dit is zeker wel een bewijs van de belangstelling, die Frankrijk tegenwoordig in dit onderwerp aan den dag legt. *M. C.*

*— De zeer uitgestrekte veenkolonie Hoogeveen, zoo schrijft men ons, die jaarlijks anders duizenden scheepsladingen turf naar Holland uitvoert, ontvangt thans reeds turf van de Dedemsvaart, omdat de lage waterstand steeds aanhoudt en groot gebrek aan brandstof in die gemeente en omstreken doet ontstaan, daar alle wijken, vaarten en zijkanalen, die in verschillende rigtingen op grooten afstand uit die plaats naar de veenen voeren, droog zijn, zoodat er sedert lang geen turf uit de velden te water kan worden aangevoerd; dit is een toestand, die zoolang deze veenkolonie bestaan heeft, dat is sinds meer dan 200 jaren zoo men wil, nooit in die mate is voorgekomen. — Het verwekt intusschen een groot onberekenbaar nadeel voor de vele veenbazen in 't bijzonder en voor alle ingezetenen dier plaats in 't algemeen, daar alle bedrijvigheid reeds lang stilstaat, die anders uit den menigvuldigen en drukken turfhandel voortvloeit. — Alleen het Drentsche hoofdkanaal kan nog van Meppel af tot op ongeveer een half uur afstands van Hoogeveen bevaren worden.

— Vrijdag jl. is de voortzetting van de kanaalwerken door het eiland Zuid-Beveland gestaakt en het geheele personeel ontslagen. De maatschappij schijnt zonder geld, waardoor de aannemers besloten hebben, niet weder te beginnen, alvorens de onbetaald gebleven certifikaten voor het volbragte gedeelte van het werk betaald zijn. Komt de maatschappij hare geldschaarschte niet te boven, dan zal het kanaal door den derden ondernemer opgegeven en het reeds gedane werk aan het land ten geschenke gegeven moeten worden.

— De hooge raad der Nederlanden heeft gister uitspraak gedaan in de zaak van den offic. van justitie bij de arrond. regtb. te Breda, die in kassatie was gekomen van een vonnis dier regtbank, waarbij de heer *J. H. W. Verkouteren*, notaris te Geertruidenberg, was vrijgesproken van het hem ten laste gelegde feit van schending van art. 28 der wet van 9 Julij 1842 op het notarisambt (het schrijven van akten met gapingen of tusschenruimten). De hooge raad, aannemende, dat bij de behandeling der zaak art. 20 van het Strafwetboek was geschonden, heeft het onnoodig geacht in een verder onderzoek over de regtmatigheid van het aangevallen vonnis te treden, en dat vonnis vernietigd, met verwijzing der zaak naar het prov. geregtshof van Noord-Braband, om op de bestaande dagvaarding te worden behandeld en [illegible] gedaan.

— Bij arrest van gister heeft de Hooge Raad der Nederlanden beslist dat de schriftelijke toestemming voor eene getrouwde vrouw van haren man noodig om zelve te handelen, niet is eene volmagt in den zin van art. 32 der wet op het notariaat.

In dezelfde zitting heeft het openbaar ministerie, bij monde van den heer *Gregory*, gekonkludeerd tot kassatie van het arrest van het hof in Zuid-Holland, waarbij de arrond.-regtbank te Rotterdam is bevoegd verklaard kennis te nemen van de zaak *Coombs* tegen *Hambro*. Het betreft hier de kwestie of de Nederlandsche regter bevoegd is kennis te nemen van eene overeenkomst, door vreemdeling jegens vreemdeling hier aangegaan. De advokaat-generaal beantwoordde die vraag ontkennend. De uitspraak is bepaald op 31 December.

— De twee jongelieden uit Gorinchem (niet uit Dordrecht, gelijk wij gister ochtend abusievelijk meldden), die uit broodronkenheid zich schuldig maakten

..n inbraak en diefstal, zijn door het Prov. Geregtshof onmiddellijk op vrije voeten gesteld, na afloop der pleidooijen.

— Uit N. Diep schrijft men ons van den 4. Dec.: Naar wij vernemen, zal morgen avond, ter gelegenheid van den hier doorgaans zoo vrolijken St. Nikolaasavond, het gaslicht voor het eerst ontstoken worden. Der direktie komt alle eer toe, voor den spoed, dien zij aan de daarstelling dezer zoo lang gewenschte verlichting heeft besteed; 't werd trouwens ook tijd, want 't is onbegrijpelijk hoe het gemeentebestuur zoo lang geduldig heeft aangezien de bijna schandelijke straat- en havenverlichting van eene plaats, die door zoovele vreemdelingen wordt bezocht.

— Uit Ysselstein wordt ons dd. 30 Nov. geschreven: Had men zich reeds langen tijd te voren in het vooruitzigt verheugd, dat de Rederijkerskamer tot *Nut en Genoegen*, alhier gevestigd, bij het ingetreden wintersaisoen den ingezetenen wederom eenige aangename avonden zoude verschaffen, dit vooruitzigt werd bevestigd, doordien zij op heden hare gaven deed hooren. Door den voorzitter de vergadering geopend zijnde, werden de navolgende stukken met warmte en kracht gedeklameerd, als: De bedelaar, ...ela van *Jan Frochée*; Hugo en Elvire, dramatische schets in drie afdeelingen; Abraham; het Twaalf...; en ten slotte Graaf Struensee, dramatische schets. Het talrijke publiek gaf door herhaalde toejuichingen, blijken harer belangstelling en tevredenheid, en wij kunnen dan ook niet nalaten hier aan allen zonder onderscheid, die iets hebben medegewerkt tot verhooging van dezen avond, onzen opregten dank toe te brengen, maar inzonderheid ook aan het bestuur dier Kamer, door wiens onvermoeiden ijver en nauwlettendheid alles zoo gewenscht is afgeloopen, terwijl wij den wensch uiten, dat deze Kamer op den ingeslagen weg moge voortgaan en dezen avond nog door meerderen worde gevolgd.

— Door sommige dagbladen werd meermalen gunstige melding gemaakt van de Kantenschool te Sluis, in Zeeland, onder beschermvrouwschap van H. M. onze beminde Koningin. Het doel dezer school is alleen armoede te leenigen en kinderen van hunne vroegste jeugd, op te leiden tot werkzaamheid en deugd, en later tot nuttige leden van de Maatschappij. Men staat in waarheid verbaasd, wanneer men de ...ie kantwerken beschouwt, bewerkt op eene school, die haar nu slechts driejarig bestaan te danken heeft, [illegible] menschenvrienden, onder de hoofdleiding van de [illegible] mevrouw *Reinier Willes*.

— Men ziet te Brussel met belangstelling de komst te gemoet van den beroemden impressario te Londen, den heer *Lumlye*, die met eenige der bekendste leden van het groote Londensche en ...sche Italiaansche opera-personeel er eenige voorstellingen denkt te geven. Wij hebben hier ter ... reeds het voorregt gehad die talenten te kennen en te waarderen.

— Gedurende de maand November zijn over den Hollandschen spoorweg vervoerd 79749 reizigers, als te Amsterdam 12829, Haarlem 8965, Leyden ...92, 's Gravenhage 15412, Rotterdam 16224, enz.; opbrengst van reizigers en goederen ƒ 1097642.86½.

WATERHOOGTE.

...len, 4 *Dec.* 0.22 El; + AP. 7.17. Gew. 3 d. ...len, 3 „ 2 v. 11 d. (3 v. 2½ d. Rijnl.) Gew. ½ duim. Rijnl.

R U S L A N D.

PETERSBURG, 26 November.

De *Noordsche Bij* zegt heden, dat Rusland het plan tot de vereeniging van Moldavië en Walachije heeft opgegeven en daarvan kennis heeft gegeven aan Frankrijk. Dat dagblad sluit zijn artikel met de verklaring, dat het intusschen nog niet bekend is, wat de Russ. regering verder tot beslechting van het vraagstuk der Donauvorstendommen dienstig acht.

Over den moordaanslag op prins *Gagarine*, goeverneur van Mingrelië, door den Mingrelieschen prins *Dadisch-Kilian*, verneemt men het volgende: Deze laatste werd voor den stadhouder geroepen, die hem zijne verkeerdheden aantoonde en hevig berispte. Hij haalde daarop een pistool voor den dag. Een in de kamer zich bevindend ambtenaar, *Illin*, wilde zich op *Dadisch Kilian* werpen en hem het pistool afnemen, doch deze doodde *Illin* met het pistoolschot en viel daarop prins *Gagarine* aan, dien hij drie gevaarlijke wonden toebragt en zich toen verwijderde. De schildwachten, die hem wilden vatten, wondde hij insgelijks. In zijne woning teruggekomen, alwaar men hem wilde arresteren, verdedigde hij zich met 2 zijner bedienden wanhopig tegen de aandringende soldaten, verwondde eenige hunner, en werd eindelijk door een bajonetsteek van een soldaat tegen den muur gestoken, doch niet gedood. Prins *Gagarin* leefde nog bij het vertrek van de post, doch er was weinig hoop op herstel. (Volgens een berigt uit Turkije, over Marseille ontvangen, is de prins overleden, maar zouden ook twee adjudanten van den prins en eenige zijner bedienden zijn vermoord.)

D U I T S C H L A N D.

WEENEN, 2 December.

Eenige kleine faillissementen niet mede gerekend, is het ultimo der maand tamelijk bevredigend voorbijgegaan, en heeft de geldkrisis van Noord-Duitschland geen zoo verderfelijken indruk op onze beurs gemaakt. In Bohemen, dat den meesten handel met N. Duitschland heeft, hebben slechts 2 firma's, ten gevolge van die krisis, hare betalingen gestaakt.

De nieuwe Duitsche Bondsmunt is in Weenen reeds in omloop. De Bonds-daalder heeft eenen bijna gelijken stempel als de oude Oostenrijksche daalder. De eene zijde vertoont het borstbeeld van den keizer, met het omschrift: *Frans Joseph I, d. G. G. Keizer van Oostenrijk*; de andere zijde heeft den Oostenrijkschen adelaar en het omschrift: *Ein Vereins-Thaler* XXX *ein Pfund fein*, 1857.

WEENEN, 2 December.

Het Oostenrijksche kabinet heeft zich ook tegen het Fransch-Russiesch ontwerp nopens de Prinsdommen, ten gevolge van 't welk de staatkundige vereeniging der Prinsdommen in eene administratieve vereeniging zou bestaan, verklaard; dit ontwerp zou in de uitvoering trouwens groote bezwaren ondervinden door de bepaling, dat de vorsten van Moldavië en Walachijë door de volkskeuze zouden benoemd worden. Men weet, dat lord *Palmerston* zich ook tegen die volkskeuze verklaard heeft. De Porte heeft zich in deze nog niet uitgelaten, doch zal een ontwerp van Staatsregeling voor de Donau-prinsdommen aan de groote mogendheden voorstellen.

— 4 *Dec.* Met. 5 pCt. 80⅞; Nat. 83¼; Bank. 985; Credit Anst. 194¼; Noord-Bahn akt. 178; O.-Fr. Spoorw. akt. 279; Saltzb. Sp. akt. 100⅛; Lomb. Ven. 98½; W. op Lond. 10.35; Zilv. 8½; G. 10¾.

TRIEST, 8 December.

De berigten uit Konstantinopel alhier aangebragt loopen tot den 28. Nov. De Russiesche gezant, de heer *v. Boutenieff*, had den 23. Nov. een bezoek bij den grootvizier afgelegd. De Fransche gezant, de heer *Thouvenel*, heeft zijne houding nog niet gewijzigd. De intrigues van Oostenrijk zijn weder begonnen.

HAMBURG, 3 December.

De Beurs was heden zeer lusteloos, en er werden geene zaken verhandeld. De kommissie heeft een voorslag gedaan om eene geldleening tot stand te brengen. De handelsstand heeft bekend gemaakt, dat die zaak heden aan den Senaat is voorgedragen, en dat deszelfs antwoord morgen vroeg aan de Beurs zal worden bekend gemaakt.

HAMBURG, 4 December.

De beurs is op dezen oogenblik met kooplieden opgevuld, die het antwoord afwachten van den Senaat aan den handelsstand. Dit antwoord is nog niet gekomen. Een der leden van de deputatie van den koophandel deelt mede, dat de Senaat tot middernacht zitting heeft gehouden, en dat de voorslag van den handelsstand nopens de daarstelling van eene geldleening van 30 milioen aan papieren geld met gedwongen koers, om daarmede goede wissels te diskonteren, niet is aangenomen.

Men heeft hier de tijding uit Londen, dat van daar naar Hamburg is afgezonden 100,000 pond sterling, en dat in de volgende week waarschijnlijk nog 190000 pond st., uit West-Indië is aangebragt, naar Hamburg zullen gezonden worden.

E N G E L A N D.

LONDEN, 3 December.

De groote loge der vrijmetselaren alhier heeft gisteren in hare driemaandelijksche vergadering, welke door prins *Friedrich Wilhelm van Pruissen* is bijgewoond, besloten, £ 1000 aan het fonde tot ondersteuning der slagtoffers van den Indieschen opstand te geven.

Gisteren is, terwijl men pogingen in het werk stelde om de Leviathan te water te brengen, eene aan de rivier opgerigte stellaadje ingestort, waarop zich ongeveer 200 toeschouwers bevonden. Allen stortten naar beneden van eene hoogte van 20 à 30 voet. Het is nog niet mogelijk het getal gekwetsten op te geven, doch vijf personen werden voor dood weggedragen.

De *Express* deelt uit een schrijven uit Delhi mede, waarin vermeld wordt, dat de koning weldra wegens bevordering van den opstand zou teregt staan, even als zijne *sultane favorite* en een zijner zonen. Twee zijner zonen stonden reeds teregt wegens aanmoediging der opstandelingen en zijn gefusilleerd, waarna men hunne lijken in de Jumina geworpen heeft. In hunne verdediging hadden zij aangevoerd niet geweten te hebben, dat de Cipayers voornemens waren op te staan, en zeiden dat toen de eerste opstandelingen uit Meerat te Dehli aankwamen zij meenden dat een Russ. leger een inval kwam doen. De koning had hen toen laten ontbieden en op den eisch der Cipayers waren zij tot kolonels benoemd.

Met leedwezen verneemt men dat het berigt, volgens hetwelk luit. *Hodgson* de twee prinsen van Delhi met eigen hand doodgeschoten zou hebben, op goede gronden steunt.

De jongste berigten uit Lissabon melden dat de epidemie in die stad een weinig begint te verminderen.

— 4 *Dec.* Gec. 91⅜; Sp. 1¼ pCt. 24¾; Rusl. 5 pCt. 105½; 4½ pCt. 96; Holl. 4 pCt. 96; 2½ pCt. 62⅝; Peru 4½ pCt. 75½; Sard. 5 pCt. 85; Mex. 18¾.

F R A N K R I J K.

PARIJS, 3 December.

Het wetg. ligchaam heeft heden zijne kortstondige zitting gesloten. De voorzitter, graaf *de Morny*, heeft het keizerlijk besluit voorgelezen, dat de sluiting sanktionneert en de heropening der kamer op 11 Jan. vaststelt.

De verkiezing van den heer *Cambacères* werd nietig verklaard, daar hij op het tijdstip zijner verkiezing den vereischten ouderdom nog niet had bereikt.

De heer *de Ségur* heeft zijn ontslag ingediend, ten gevolge van eenige onregelmatigheden bij de verkiezingen.

De verkiezingen ter vervanging van generaal *Cavaignac* en van de leden die nun ontslag hebben genomen, zullen in de tweede helft dezer maand plaats vinden. De meest demokratiesche leden der oppositie verkeeren te dezer zake in groote verslagenheid, daar men nu toch niet wederom kandidaten kan stellen die den kiezers noodelooze moeite veroorzaken.

De *Moniteur* zal weldra, naar men verneemt, een rapport van den minister van onderwijs bevatten, waarin de oprigting zal worden gevraagd van een pedagogiesch-politiek weekblad, strekkende ter bevordering van de zaak van het onderwijs, en om de onderwijzers nog meer te napoleontiseren.

De heer *Dupin* is, bij gelegenheid dat hij zich de eerste maal na zijne benoeming tot prokureur des Keizers en senateur, ter zitting van het Instituut vertoonde, vrij koel door de overige leden ontvangen; slechts twee of drie bewogen even het hoofd toen hij binnentrad, en nadat hij door de booze gril van het toeval tusschen de heeren *Girardin* en *Cousin* te land gekomen was, scheen deze laatste door eene plotselinge kille huivering overvallen; althans hij verwijderde zich om zich te verwarmen (?).

Te Lijon wendt de overheid alles aan om den nood der arbeidende klassen te verligten. Men ziet een keizerlijk besluit te gemoet, magtiging verleenende tot het doen van bestellingen tot een bedrag van een millioen. Voor eigen rekening moet Z. M. reeds voor 500000 frs. bestellingen gedaan hebben.

Men verneemt, dat de Engelsche koninklijke familie aan de gebannen kon. familie te Claremont zoovele bewijzen van innige deelneming geeft sinds het overlijden van de hertogin *van Nemours*, dat dit werkelijk der ongelukkige familie *van Orleans* groote troost schenkt. De hertogin was trouwens eene allerbeminnelijkste vrouw en eene nicht der koningin.

De Paus zal peter zijn van den jonggeboren Spaanschen troonopvolger, en bij diens doop door zijnen nuntius te Madrid worden vertegenwoordigd.

— 4 *Dec.* Rente kont. 90,90; op tijd 3 pCt. 67,50; Fr.-Oost.-Spoorw. 660; Sp. 1¼ pCt. 25; 3 pCt. 37.

MARSEILLE, 3 December.

Uit Algiers heeft men tijdingen van den 1. dezer. De dorpen der Kabijlen, die in den oorlog vernield waren, zijn weder opgebouwd; de zekerheid in het gebergte is volkomen hersteld; onze betrekkingen met de inwoners zijn zeer vriendschappelijk.

De paketboot van Konstantinopel is alhier aangekomen, met berigten van daar tot den 25. Nov. De telegraaf had aan de Porte de stemming der Divans van Moldavië en van Walachye overgebragt, wijzigende den door die vergaderingen uitgedrukten wensch voor de vereeniging dier prinsdommen, in dien zin, dat zij verklaren er van af te zien, zoo het Kongres van Parijs weigert aan het hoofd van het bestuur dier prinsdommen een vreemden Vorst te plaatsen.

Het Turksche goevernement heeft de bekendmaking en de cirkulatie der verslagen van de Divans verboden.

Eene vergadering der Grieksche geestelijkheid en der Grieksche notabelen heeft een adres aan den Sultan geteekend, om hare aanmerkingen omtrent de disciplinaire hervorming, die men in de Grieksche kerk wil invoeren en zekere waarborgen vordert, onder zijne aandacht te brengen.

De Porte heeft nog niet voldaan aan den wensch der speciale kommissie betrekkelijk de bepaling der waarde van de muntspeciën.

Mehemet, goeverneur van Epyrus en van Thessalië, is benoemd tot minister van politie. Hij is in zijn goevernement door *Rifaat Pacha* vervangen.

Men heeft de bevestiging ontvangen van het vermoorden van prins *Gagarine* te Tiflis, met zijne twee eides-de-camp en verscheidene bedienden.

ADVERTENTIEN

*** VOORSCHE 30 November 1857. De ondergeteekende heeft, sedert zijne opgave van 13 Oct. ll., ten behoeve van de ongelukkigen door den brand alhier, ontvangen: Collecte van het gemeente bestuur *f* 72,50; door Prof. *Vinke* van M. 1 muntb. *f* 10, van B. B. *f* 10, H. M. B. en A. M. B. *f* 6, V. *f* 2,50, W. P. door de HH. *L. E. Bosch en Zoon* *f* 1,25, N. N. *f* 5, door Dr. *Vinke* te Amsterdam; door Prof. *Moll* *f* 10; door Ds. *Molenaar* te 's Hage *f* 10 waaronder M. *f* 5; door Ds. *Wildschut* te Brummen: uit Arnhem 2 coupons zamen *f* 8,91, uit Zutphen 1 muntb. *f* 10, uit Velp een muntb. *f* 10; door Ds. *Molenkamp* te Delft: J. C. *f* 2, A. *f* 2,50, M. *f* 25, E. *f* 2,50, een jongeling uit de mindere burgerklasse *f* 0,10, N. N. *f* 2, eene dienstbode *f* 0,25, I. *f* 1, N. N. *f* 3, 2 kinderen *f* 0,15, N. N. 2,50, X. *f* 1, M. en S. *f* 2, T. *f* 3, gecollecteerd 25 Oct. *f* 0,15, G. *f* 1, J. *f* 2,50, N. *f* 5, leden van een leesgezelschap *f* 4,50, S. *f* 1, gecollecteerd 8 Nov. *f* 0,25; door Ds. *Steinfort* te Bloemendaal *f* 182; dan is hem overhandigd of bezorgd de som van *f* 138,65, waaronder *f* 2,47⁵, van A. Z. uit Breda, *f* 5, van W. H. H. en *f* 3, van W. F. — Belangrijk is alzoo het bedrag der ingekomene giften waardoor de geledene schade grootendeels is vergoed geworden. — Dank aan de gevers en Gods zegen over hen!

H. BAX,
Predikant.

*** De ondergeteekenden betuigen hunnen hartelijken dank voor de bewijzen van deelneming, ondervonden bij het overlijden van hunne Tante en Behuwdtante, Mejufvrouw C. KUYPER, Wed. den Heer R. ULLERSMA.

A. H. C. VAN SENUS,
Pred. te Kralingen.
Utrecht, den 5. Dec. 1857.
E. C. VAN SENUS,
KEMELAAR.

Salle Gebouw voor Kunsten en Wetenschappen.

MARDI 8 Décembre 1857.
(Soirée intermédiaire de l'Abonnement)
à l'occasion de la St. Nicolas.
Représentation Extraordinaire au BÉNÉFICE des
pauvres de la Ville,
Première Représentation de

LES FAUX BONSHOMMES,

Piecè en 4 actes de Mr. BARRIÈRE.
Mlle ***BERTHE DE PARIS,***
Prémièr Sujet du Théâtre Impérial de l'Odéon, remplira le rôle D'EUGENIE PEPONNET.
(Le mois de février le Théâtre du Vaudeville à Paris a fait *Cent Seize Mille Francs* de recette avec cet ouvrage.
On commencera à 7¼ *heures précises.*
Mrs. les abonnés qui voudront conserver leur places sont priés de s'adresser avant Mardi chez le Sr. VAN LUNTEREN, Concierge.
Entrée 1 fl. 50. C. LAVERGNE.

*** De genen, welke iets verscheldigd zijn aan — of te vorderen hebben van — de nalatenschap van Mejonkvrouwe CHARLOTTE DE JONGH VAN SON, laatst gewoond hebbende en overleden te Utrecht, buiten de Wittevrouwenpoort, worden verzocht daarvan ten spoedigste en voor den 7. December 1857 betaling of schriftelijk opgaaf te doen, ten kantore van den Notaris VAN SCHERMBEEK, te Utrecht.

FAILLISSEMENT.

*** Bij Vonnis der Arrondissements-Regtbank te Utrecht, gewezen op vier December 1857, is in staat van Faillissement verklaard PETRUS NICOLAAS BROERS, Mr. Timmerman en Aannemer, te Utrecht wonende, met bepaling, dat het faillissement op primo December 1857 zal geacht worden ingegaan te zijn. Tot Regter-Commissaris is benoemd Jhr. Mr. P. A. M. VAN OOSTHUYSE VAN RIJCKEVORSEL VAN RIJSENBURG, en tot Curators Mrs. M. DE KOCK en C. P. H. RAS, Advokaten, wonende te Utrecht.

M. DE KOCK.
C. P. H. RAS.

Aanbesteding van Brood.

*** De Aalmoessenierskamer der stad Utrecht is voornemens de levering van BROOD uit te besteden op de voorwaarden welke aan het bureau voor het Armwezen ten Stadhuize tot den 7. December 1857, dagelijks van des morgens 10 tot des namiddags ten 1 ure, ter lezing liggen.

De Stads Aalmoessenierskamer voornoemd,
W. R. BOER, Voorzitter.
W. HUYDECOPER, Secretaris.

*** Op Maandag den 7. December 1857, des middags ten 12 ure, zal aan de stal-

ling op de Molenwerf *de Eenhoorn*, nabij Utrecht, ten overstaan van den Notaris VAN ZIJDVELD, te Utrecht, om kontant geld, worden verkocht:

Een vierjarig schoon bruin MERRIEPAARD, keurig bewerkte COUPE VIGILANTE, PHAETON, BAROUCHETTE en LANGWAGEN, diverse TUIGEN en STALGEREEDSCHAPPEN, circa 3000 Ned. ponden HOOI, MESTVAALT, eenige weinige grove MEUBELEN en HUISRAAD, KIPPEN en KIPPENHOK, enz. — Alles te bezigtigen des Zaturdags voor den Verkoopdag van 12 tot 4 ure 's namiddags.

*** Een eenig Heer, buiten s' huis werkzaam en slechts eenige gezette uren dagelijks t' huis zijnde, **vraagt** tegen 1 Jan. e.k. bij eene ordentlijke familie van de P. G., eene gedeeltelijk- of niet GEMEUBILEERDE KAMER met Slaapplaats, benevens Kost en Bediening, in den omtrek der Jansbrug of van het Vreeburg. Opgaaf van prijs en stand wordt verzocht vóór Dec. 15. onder lett. O. bij den Boekhandelaar J. MADO, Oude Gracht.

*** De ondergeteekende heeft de eer aan hare geachte Stadgenooten bekend te maken, dat zij haren **Winkel** in *Tabak*, *Snuif*, *Sigaren*, *Koffij*, *Thee* en *Chocolaad* **geopend** heeft op heden 5 December; verzoekende hunne gunst, daar zij eene prompte bediening en goede waar tegen de laagst mogelijke prijzen belooft.

De Wed. S. W. MOULIJN.
Springweg E. No. 474.

NED. RHIJN SPOORWEG.

*** De Directie berigt den Ontvangers van Steenkolen, dat zij, ter voorkoming van kosten en oponthoud wegens douane-formaliteiten, zorg behooren te dragen, dat de afzenders aan de Mijnen in den vrachtbrief naauwkeurig opgeven het getal Nederlandsche mudden, hetwelk op elken wagen is geladen.

Amsterdam, 4 Dec. 1857. De DIRECTIE.

*** DE PILLEN VAN HOLLOWAY. Verbazende genezing van *gal* en *leverziekte*. De heer B....., te Leeuwarden, was sedert drie jaren lijdende aan zware hoofdpijnen, bedorvene maag, leverziekte en zwakke zenuwen; hij raadpleegde onderscheidene bekwame geneesheeren, doch zijne ongesteldheid nam telkens toe. Eindelijk ziende dat de aangewende middelen allen vruchteloos waren, begon hij gebruik te maken van de pillen van *Holloway*, en na dezelven gedurende weinig weken tijds genomen te hebben, werd hij volmaakt hersteld, en heeft sedert geen den minsten aanval van ziekte meer gevoeld.

Zijn op *franko* aanvragen à kontant te bekomen bij L. J. GROOTENDORST, te Utrecht, bij G. C. T. VAN DE ROEMER, te Amersfoort, en bij J. STRAATMAN, hoofd-dépôthouder te 's Bosch, alsmede te Londen, Strand, 244, en New-York 80 Maiden Lane. HOLLOWAY's etablissement.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt: Doosjes Pillen à *f* 0,80, *f* 1,85, *f* 3,00, *f* 6,75, *f* 13,50, *f* 20,50. Potjes Zalf à *f* 0,80, *f* 1,85, *f* 3,00, *f* 13,85, *f* 20,95.

*** Door S. E. VAN NOOTEN te *Schoonhoven*, is op heden COMPLEET uitgegeven en verkrijgbaar gesteld:

DE DERTIENDE.

EEN FAMILIEROMAN,

DOOR

Mevr. ELISE VAN CALCAR, geb. SCHIOTLING.

(*Schrijfster van* »HERMINE"; »EVANGELINE"; enz.)
3 deelen gr. 8vo, met platen en vignetten.
Prijs *f* 9.50.

*** **Boekhandel** van W. E. J. TJEENK WILLINK, te Zwolle.

Dictionnaire de Poche, Français-Hollandais, et Hollandais-Français, par J. B. L. GÉRUZET, *Nouv. Ed. revue, corrigée et augmentée, par* G. HEERING. — *Vol.* I, Fr.-Holl. 672 *Pages. Vol.* II, Holl.-Fr. 738 *Pages. Elk deel is afzonderlijk te bekomen, en kost. ingen. f* 1.80; *in katoenen band f* 2.00.

Bij eene *strikt* Alphabetische volgorde vormt *ieder woord* in deze zakwoordenboeken eene *op zich zelve staande* rubriek. Hierdoor is het naslaan in dezelve veel *gemakkelijker*, *zekerder* en *minder tijdspillend*, dan in andere, waar eene reeks van woorden, als in eenen adem, onder eene enkele hoofdrubriek voorkomen.

Voorstellen ter Oefening in de allereerste Beginselen der Algebra, door W. SMAASEN, in leven *Leeraar in de Wis- en Natuurkunde aan het Gymnasium* te Kampen. Benevens *Antwoorden* op dezelve, 2 St. *Tweede Druk*, herzien door B. D. H. 60 Ct.

Proeve van een Leesboek over den beredeneerden Landbouw, ten gebruike der Dorpsscho... door E. C. ENKLAAR. *Vierde Druk.* Prijs 30...

Bij 25 of meer exempl. 25 Ct.

Het verschijnen van dezen vierden druk levert onwedersprekelijk bewijs, dat dit boekje eene ... durende goedkeuring mag wegdragen.

De Landbouw zoo als hij zijn kan. Volks-Leesboek door E. C. ENKLAAR. *Tweede D...*

Prijs 30 Ct. Bij 25 of meer exempl. 25 Ct.

Als een vervolg op het *Leesboek voor den beredeneerden Landman*, schildert dit werkje in eenen levendige... bevattelijken toon, hoe een bedrijf, dat gedeeltelijk ... kleigrond bestaat, door ijver en beleid, met voordeel ... den hoogsten trap van vruchtbaarheid op te voeren ...

De Moestuin, in Maandelijksche Tui... feningen, vrij gevolgd naar den Calendrier du Cultivateur, par M. DE DOMBASLE, door E. ENKLAAR.

Prijs 30 Ct. Bij 25 of meer exempl. 25 Ct.

In verschillende Tijdschriften is deze *practische* handing tot den Moezerijbouw *uitermate* gunstig beoord... en als zeer nuttig en doelmatig aanbevolen.

Marktberigten.

Amersfoort, 4 Dec. Tarwe van *f* 8.75 tot *f* 1... Rogge van *f* 6.25 tot *f* 6.80. Boekweit van *f* 7.... *f* 7.70. het mud. Aardappelen van *f* 1.70 tot *f*... het mud. Boter van *f* 0.85 tot *f* 1.04 het N. pond.

Amsterdam, 4 Dec. Tarwe Rogge zonder om... Garst flaauw gestemd; 106 ℔ Vries. wint. *f* 180. ... Boekweit werden een paar partijtjes tot wederom ... koersen opgeruimd; 123 ℔ ℔ Holst. *f* 250; 118 ... *f* 232.

Dordrecht, 3 Dec. Granen: Zaden enz. Onze m... was heden van Jarige en Nieuwe Zeeuwsche, Vlaam... en Overmaassche Tarwe ruim voorzien, tot 30 c. ... vond dezelve meerder kooplust. Zomertarwe weinig ... gevoerd en ook iets later afgegeven. Jarige Zeeuwsche, Vl. en Overm. *f* 7.50 a *f* 870. Nieuwe dito *f* 9 a *f*... Blaauwe en mindere *f* 7 a 7.80, en Zomertarwe *f*... a *f* 8.10. Rogge. Jarige en Nieuwe Zeeuwsche, Vl... Overm. weinig ter markt en tot vorige prijzen verk... Jarige Zeeuwsche, Vl. en Overm. *f* 5.80 a *f* 6.20 Nieuwe dito *f* 6.30 a 6.60. Gerst. Zeeuwsche, Vl... Overm. Winter en zomer was bij kleinen aanvoer ... vorige prijzen wel te verkoopen.

Schiedam, 4 Dec. Granen. Verkocht: Rogge, ... Archangel *f* 185 6/w., *f* 186 3/m.; 146 ℔ Pernan *f* 22...

Moutwijn per Ned. vat zonder fust *f* 13,00. Je... id. *f* 18,50. Amsterd. proef *f* 19,75 zonder de be... Spoeling *f* 2,10 per ketel.

Arnhem, 4 Dec. Nieuwe Weit van *f* 9.00 tot ... Maïs van *f* 8.00 tot 8.25. Rogge van *f* 6.70 tot ... Boekweit van *f* 7.60 tot 8.00. Garst van *f* 6.00 tot ... Vriesche Haver van *f* 4.80 tot 5.00. Voerhaver *f* 4.20 tot 4.55. Wikken van *f* 8.50 tot 9.00. Paardeboonen van *f* 8.00 tot 8.20. Aardappelen van *f* 1.6... *f* 2.00. Boter per Ned. p. van *f* 0.88 tot 1.06. Appelen van *f* 2.70 tot *f* 4.00. Peren van *f* 3.50 tot *f* 4.15.

WAARNEMINGEN, gedaan op het Koninklijk N... Meteorologisch Observatorium te Utrecht. (*Zonnen...*

Dec.	Uren	Wind- rigt.	Wind- kr	Barom bij 0°.	Ther F.	Afwijk. d. temp.	Vochtigh.	Gev. regen	Aanme...
			N. ℔						
4	2	zw.	6.5	764.00	52.5	+ 11.2	0.86	0	Helder.
	10	zzw.	0.0	65.53	41.7	+ 2.5	1.00	0	Ligt be...
5	8	z.	0.0	66.49	38.7	+ 0.9	1.00	0	Zware ...

PRIJZEN DER EFFEKTEN.

AMSTERDAM 4 December 1857.

NEDERLAND.			
Werkel. Schuld . . . 2½ pCt.	61 7/16	61 5/8	6...
dito dito . . . . . . 3 „	73	73 1/8	
dito dito . . . . . . 4 „	94 3/4	95 1/8	9...
Handelmaatschappij . 4½ „	138 3/4	139 5/8	1...
Oost-Indische Leening 4 „	92 3/8	92 1/2	9...
Aand. Rijn-Spoorweg 4½ „	99 1/2		
BELGIE.			
Certifik. bij *Rotschild* 2½ pCt.	50 1/8		
SPANJE.			
Obligatien . . . . . . 1½ pCt.	24 5/8	24 3/4	2...
Binnenl. Schuld . . . 3 „	36 5/16	36 7/16	3...
PORTUGAL.			
Obligatiën . . . . 3 pCt.	43 1/4	43 5/16	
dito 1856. . . . . . . 3 „	42 9/16	42 5/8	
RUSLAND.			
Oblig. bij *Hope en Co.* 5 „	102 1/2	102 5/8	10...
Obligat. 1828 & 1829 5 „	101 5/8		
Certifikat. 1831 & 1833 5 „	90 1/2	90 3/4	
Certifikaten 1840. . . 4 „	83		81...
Cert. bij *Stieglitz* . . 4 „	81 11/16	81 7/8	
dito 5e Serie . . . . . 5 „	93 1/2		9...
dito 1855 6e Serie. . 5 „	96	96 7/16	
dito Adm. te Lond. 4½ „	93 3/4		
Cert. van Assign. . . 6 „	62 3/4		
POLEN.			
Obligatien. . . . . . . 4 pCt.	75 1/2		
OOSTENRIJK.			
Oblig. Metaliek . . . 5 „	70 9/16	70 5/8	70...
Oblig. Rente Am. . . 5 „	84 3/8	84 1/2	84...
dito dito Nat. 1854. 5 „	72 13/16	73	72...
dito dito . . . . 2½ „	86 7/8	87	
BRAZILIE.			
Geldl. 1824, £ 100. . 5 pCt.	96 3/8		
AMERIKA.			
Ecuad. Oblig. 1855 . 100 £	13 15/16		18...
Grenada, Oblig. . . . 3¼ „	18 1/16	18 3/16	17...
Mexiko. Obl. . . . . . 3 „	17 9/16	17 7/8	90...
N.-Am. Illin. Spw. Aand.	89 1/2	90	82...
N.-Am. Illin. Obl. C. B. 7 „	82	82 1/4	

Snelpersdruk van L. E BOSCH EN ZOON.

Bijvoegsel [bij No. 289
van de Utrechtsche Prov. en Stads-Courant.

Provinciale Staten van Utrecht.

Vervolg der zitting van 18 November.

De heer *Broers* meent, dat de heer *Ackersdijck* bij hetgeen hij gezegd heeft omtrent het te verwachten arrest van den Hoogen Raad, over het hoofd heeft gezien, dat de heer *Fabricius* niet alleen is veroordeeld in eene geldboete, maar ook tot amotie van den slagboom. Wordt nu de voorziening in kassatie verworpen, en gaat bijgevolg het vonnis der regtbank in kracht van gewijsde, dan kan het gemeentebestuur de amotie bewerkstelligen, indien de beklaagde daartoe niet overgeat.

De heer *Bastert* ondersteunt het voorstel, ofschoon hij bij eene vorige gelegenheid het voorstel der drie leden niet heeft kunnen ondersteunen. Spr. had gewenscht, dat door het verzenden aan Gedep. Staten de resultaten zouden verkregen zijn, die hij er van verwacht had; nu hij daarin evenwel teleurgesteld en de weg nog afgesloten is meent hij het voorstel van den heer *Ackersdijck* te moeten ondersteunen. Spr. verschilt zeer met den heer *Calkoen*, die er eene berisping van Gedep. Staten in zag; de strekking toch is niet, om te veroordeelen wat geschied is, maar om een voorschrift te geven hoe te handelen voor het vervolg. Gedep. Staten hebben zich beroepen op art. 85, en zagen daarin eene belemmering tegen de opruiming. Over de interpretatie van het art. kan verschil van gevoelen bestaan, en daarom is het zeer juist, dat men Gedep. Staten niet berispt, omdat zij het art. niet hebben geinterpreteerd als Spr. en anderen — maar dat nu door een nieuw besluit de verg. zelve dat art. interpreteert. Het komt Spr. voor, dat art. 85 eene overgangsbepaling is, en aannemende, dat het niet in den weg kan staan aan het wegruimen van wat hinderlijk is aan den vrijen doortogt, acht hij het voorstel allezins juist, en de verg. volkomen bevoegd een besluit in dien zin te nemen. Men kan toch niet aannemen dat als een schipper een touw of ketting over den weg had vastgemaakt er eerst een termijn voor de opruiming door den regter moet gesteld worden. Tot toelichting van zijn gevoelen vestigt Spr. de aandacht op art. 41 van het regl , bepalende dat de vrije doortogt niet mag worden belet door belemmeringen die de vrijheid of zekerheid van den doortogt beletten of verminderen, terwijl art. 75 al. 2 zegt, dat aan Gedep. Staten, de gemeentebesturen en alle met de politie belaste personen is opgedragen voor die vrijheid van den doortogt te waken. Door deze bepaling in het regl. zou toch zeker de uitvoering zijn opgedragen aan Gedep. Staten en daarom acht Spr. de verg. bevoegd, zoodanig besluit te nemen als de heer *Ackersdijck* voorstelt.

De *Voorz.* acht zich verpligt ook ten aanzien van de handeling van Gedep. Staten, en wel bepaaldelijk in betrekking tot de gehouden diskussie, eenige opmerkingen in het midden te brengen. De heer *Ackersdijck*, zegt Spr., heeft het kollegie van Gedep. Staten als het ware uitgenoodigd tot het afleggen der bekentenis, dat men zich had vergist, en Spr. gelooft inderdaad de verzekering te mogen geven, dat zij niet zouden aarzelen die bekentenis af te leggen, als zij de overtuiging hadden, dat die vergissing bestond; Spr. meent evenwel de verzekering te mogen geven, dat Gedep. Staten vooralsnog die niet kunnen afleggen, wijl zij meenen dat de wijze waarop zij de zaak behandeld hebben, in overeenstemming is met de wet en het regl. Spr. zal eenige van de tegenwerpingen, gister en heden ter sprake gebragt, kortelijk moeten ophalen en wel in de eerste plaats kortelijk toelichten de handeling van Gedep. Staten, vermits de voorsteller tot toelichting van zijn voorstel althans gemeend heeft, den schijn van inkonsekwentie op die handeling te moeten werpen; immers, hij heeft gezegd, dat in de zomerverg. Gedep. Staten hadden verwezen naar de vaststelling van een legger, en nu na die vaststelling weder eene andere exceptie hadden te voorschijn gebragt. Spr. meent, dat niet moet worden voorbij gezien, dat de toestand veranderd en de zaak voor den regter gebragt is, en de regter een vonnis heeft uitgesproken, en dat, gelijk de heer *Broers* heeft opgemerkt, de overtreder niet alleen veroordeeld is tot eene straf maar ook bevel is gegeven tot opruiming der beletselen; waar dus de regter reeds heeft gevonnisd, meenen Gedep. Staten, dat niet zij gelijktijdig hebben te handelen, — twee autoriteiten in dezelfde zaak is niet mogelijk; de regter heeft bevolen de opruiming in den kring zijner bevoegdheid, Ged. St. meenen, dat dat regterl. bevel behoort te worden uitgevoerd en zij geen ander bevel in de plaats kunnen stellen. En waarom, vraagt Spr., is het niet uitgevoerd? omdat het vonnis nog niet is overgegaan in kracht van gewijsde; men heeft zich in kassatie voorzien. Indien de Hooge Raad oordeelt, dat de slagboomen niet mogen worden weggenomen, dat de heer *Fabricius* ze teregt heeft gesteld, dan vraagt Spr. of Gedep. Staten, tegenover het arrest van den Hoogen Raad, toch kunnen opkomen tegen eene handeling, die door een regterl. vonnis is gelegitimeerd? Gedep. Staten hebben gemeend, dat zij in dien toestand niet konden vooruitloopen op de regterl. beslissing. De heer *Ackersdijck* heeft gesproken over het gezag, dat in iederen welgeordenden staat bestaan moet en bestaat, om tegen te gaan alle handelingen van willekeur, gelijk deze; Spr. gelooft, dat al wat daaromtrent gezegd is, volkomen kan worden toegestemd, maar hij meent, dat de heer *Ackersdijck* geredeneerd heeft uit een algemeen beginsel van staatsregt, en dan gelooft Spr. te mogen aannemen, dat werkelijk zoodanig regt bestaat, maar dat de wijze van uitoefening van dat regt in de wet wordt omschreven, en in die geschreven wet zagen Gedep. St. voorgeschreven, wat men zal hebben te doen tot uitoefening en tot het doen eerbiedigen van het gezag. Er behoeft in het regl., is ook gezegd, geene bevoegdheid gegeven te worden, die bestaat; die wordt ook niet gegeven, zegt Spr., maar omschreven en geregeld, er wordt gezegd wat ter uitoefening aan het administratief gezag verblijft, en wat aan de regterl. autoriteit zal worden opgedragen. Er wordt getwist over de wijze van die omschrijving, over de verklaring van art. 85, — er wordt gezegd: als daarin iets stond strijdig met algemeene beginselen van staatsregt, moest het beschouwd worden als niet geschreven; Gedep. Staten nu hebben eene andere meening, en wel, dat nooit een bepaald wettelijk voorschrift als niet geschreven kan worden beschouwd, — zij meenen dat dáárin bestaat de grootste waarborg voor de vrijheid, dat men zich slaafs onderwerpt aan de wettelijke voorschriften; zijn die niet goed, dan moeten zij die ze gemaakt hebben ze veranderen, maar zoolang zij bestaan is het de pligt van ieder, die tot hune uitvoering geroepen is, ze naauwkeurig en naauwgezet toe te passen. En nu, vervolgt Spr., meenen Gedep. Staten, inderdaad, dat in art. 85 een beletsel ligt tegen zoodanige toepassing als men nu verlangt. Art. 85 staat niet alleen, er is gewezen op art. 41, dat bepaalt dat de vrije doortogt niet mag worden belemmerd, — op art. 65, dat het plaatsen van afsluitingen verbiedt, en nu zegt daarna art. 85, dat al wat in strijd met het regl., dus ook met art 41 en 65, mogt zijn daargesteld, binnen een termijn door den regter te bepalen zal worden weggeruimd. Spr. zal niet spreken over de doelmatigheid der bepaling, dáárover is reeds uitspraak gedaan, want men stelt voor haar te wijzigen, maar nu zij bestaat, wat is nu de zin er van? Men zegt, het is een overgangs-bepaling bij de invoering van het reglement; Spr. heeft ook in het verslag dat oordeel gelezen, maar hij vraagt of het mogelijk is, aan art. 85 zoodanigen zin toe te kennen; immers, als dat de ware is en het art. alleen ziet op wat bij de invoering bestond, dan volgt daaruit, dat aan het reglement de meest mogelijke terugwerkende kracht wordt verleend, en dat wat met volkomen regt vroeger is geschied, moest worden weggeruimd, zoodat een huis, dat voor de invoering van het reglement op 5 el afstands van den publieken weg gebouwd was, had moeten worden weggebroken Spr. vraagt of dat denkbaar is. Men heeft gesproken van de intentie van den voorsteller van het art.; die is, zegt Spr., door niets gebleken, en Spr. gelooft, dat zijne bedoeling geheel anders is geweest dan men meent, maar als er kwestie is over de interpretatie van wetsartikelen en het doel van hen die ze hebben voorgesteld, schrijft ieder hun bedoelingen toe, die zij gewoonlijk nooit gehad hebben. Men heeft gezegd, dat art. 85 in strijd zou zijn met de wet, Spr. gelooft dat niet, want dan ware het nooit goedgekeurd. Men wijst op art. 179*h*. en zegt, dat met de daarin bevolene zorg art. 85 toch in strijd is, Spr. gelooft dat niet, want in dat art staat: *voor zoover van hen afhangt;* waar het dus aan eene andere autoriteit is opgedragen of van den regter afhangt, kan die zorg niet van de gemeentebesturen worden verlangd. Art. 179 der gemeentewet meent Spr. dus dat men zeer veel zorg is daargesteld; het zegt niet, wat van de gemeentebesturen afhangt, maar alleen, voor zoover het van hen afhangt zullen Burg. en Weth. dat hebben uit te voeren; het is te vinden in het art. dat de werking van het dagel. bestuur in de gemeenten omschrijft in tegenstelling van wat aan den raad is opgedragen, en het wil dus alleen zeggen, dat niet de raad, maar het dagel bestuur daarvoor zal waken. Er is ook, zegt Spr., gesproken over den aard van deze overtreding, en men heeft gezegd, dat het geene overtreding van een politie-reglement is; Spr. meent, dat er wel in gelegen is eene overtreding van het regl. op de wegen, want die handeling is bij dat regl. verboden; of zij nu buiten dat verbod geoorloofd zou zijn, heeft Spr. niet te onderzoeken, maar hij heeft vóór zich twee vonnissen, van de regtbank van Utrecht in de zaak der Visschersteeg, en van de regtbank van Amersfoort in soortgelijk geval te Soesterberg, en waar dus zoodanige bewijzen aanwezig zijn, gelooft Spr. niet dat het noodig is, daarover lang te redetwisten. Ten slotte, zegt Spr., heeft de heer *Ackersdijck* er op gewezen, dat Gedep. Staten zeggen, dat bij kassatie van het vonnis niet is te voorzien, hoe lang de zaak nog in dezen toestand kan blijven; Spr. meent dat dit juist is, zoo het regl. in denzelfden toestand blijft, maar, ten einde in een anderen toestand te komen, hebben Gedep. Staten een voorstel tot wijziging gedaan. Men heeft, zegt Spr., het verkeerde, het onhoudbare van art. 85 ingezien, men begrijpt, dat men niet moet wachten op die regterl. vonnissen, die zeer lang kunnen uitblijven, en men heeft gemeend al dadelijk het regt te moeten bezitten van te kunnen tusschen beiden komen. Zoo de verg. zich met dat voorstel vereenigt, kan die toestand, dien men thans betreurt, in de toekomst niet meer geboren worden. Nu heeft men aangevoerd dat, in de veronderstelling dat men van het vonnis afhankelijk is, het gebod aan den schuldige om binnen zekeren termijn de slagboomen op te ruimen, toch niet belet, dat een ander het vroeger doet, maar Gedep. Staten hebben gemeend, dat slechts éene procesorde mogelijk was, en dat eene andere inmenging, vreemd aan die orde, eene onregtmatige daad is. — Hiermede meent Spr. te kunnen volstaan, en alleen nog aan den heer *Bastert* te moeten antwoorden, dat hij meent, dat het vreemd is aan de bedoeling van den voorsteller, om aan Gedep. Staten hier te geven een voorschrift, hoe zij in de toekomst zullen hebben te handelen. Spr. meent, dat dit in de zomerverg. reeds breedvoerig is besproken, en de drie leden toen bepaald gezegd hebben, dat dit hun doel niet was. Spr. ziet in het voorstel slechts het uitspreken van een wensch en meent dus dat de grond, die den heer *Bastert* voor het voorstel stemt, ontbreekt. Spr. meent dat de Staten bevoegd zijn te oordeelen over de handelingen van Gedep. Staten en wenschen te uiten, maar niet te geven een stellig, bepaald voorschrift, hoe zij een prov. regl. moeten verstaan en toepassen.

De heer *Metelerkamp* zegt, dat art. 85, als amendement, op zijn voorstel in het regl. is gebragt, en neemt deze gelegenheid waar om de leden mede te deelen, wat daarbij zijn doel is geweest. Spr. heeft er toen op gewezen, dat het toen slechts weinig tijds geleden was, dat kwestie geweest was omtrent het wegbreken van een huis op een der Cingels van de stad Utrecht, tusschen de Wittevrouwenpoort en het Maliehuis, en waarover langdurige procedures waren gevoerd, omdat bij het regl. den strafregter de bevoegdheid niet was gegeven, te bevelen, dat moest worden weggenomen wat in strijd met het regl. was daargesteld. Spr. herhaalt ook nu dat hij gelooft, dat in reglementen van dezen aard zulke bepalingen moeten voorkomen, ofschoon de bevoegde magt het regt heeft dat te doen opruimen, wat in strijd met de veiligheid der wegen is daargesteld. Spr. zal zich genoodzaakt zien om tegen het voorstel van den heer *Ackersdijck* te stemmen, niet omdat hij den burgemeester de bevoegdheid niet toekent de hinderpalen weg te ruimen, maar omdat hij het op het oogenblik geen zaak acht zoodanig besluit te nemen. Door den heer *Fabricius* zijn palen gesteld, toen de weg nog niet op den legger voorkwam, en dus het regl. nog niet op hem van toepassing kon zijn.

De zitting wordt alsnu gedurende een kwartier uurs geschorst.

De zitting hervat zijnde, worden de beraadslagingen voortgezet.

De heer *Ackersdijck* zal nog een enkel woord spreken om eenigzins te antwoorden op hetgeen tegen zijn voorstel is aangevoerd. Spr. gelooft evenwel, dat lange diskussiën geheel overbodig zijn, nu de Voorz. heeft te kennen gegeven dat, volgens zijne opvatting, op dit oogenblik door de kracht van het regl. in deze prov. vrijheid zou zijn om alle wegen af te sluiten, en dat de autoriteit dat lijdelijk zou moeten aanzien, en de uitspraak van den regter zou moeten afwachten, en dat wanneer men er toe overging dergelijke afsluiting weg te nemen, men tegen de wet zou handelen. Spr. kan niet gelooven dat iemand dat zou beamen. Spr. merkt nog aan, dat men gezegd heeft: de zaak is nu toch aanhangig bij den Hoogen Raad; als nu het vonnis van de regtbank wordt bevestigd, zal immers van zelf die boom verdwijnen; Spr. geeft toe, dat dit zoo is, doch als het vonnis gekasseerd wordt, dan kan die zaak tot langdurige processen leiden, en zou, volgens de beschouwing van Gedep. Staten, de afsluiting al dien tijd moeten blijven bestaan. Men zegt: er kunnen toch niet twee autoriteiten te gelijk werkzaam zijn, doch Spr. meent, dat dit mede het gevolg daarvan is, dat men niet onderscheidt, wat onderscheiden moet worden: de regter, wanneer hij veroordeelt, zegt tot den schuldige: gij hebt verkeerd gehandeld en zult dat moeten herstellen; doch hij zegt niet tot het administratief bestuur, wanneer het publiek door het feit lijdt: gij moogt dat kwaad niet herstellen, maar moet wachten totdat het voor den schuldige hersteld wordt. Er zijn, zegt Spr., door den Voorz. eene reeks van argumenten in het midden gebragt, om te betoogen dat art. 85 zou moeten worden uitgelegd alsof de magt der autoriteit aan banden gelegd ware, Spr. meent dat die volkomen zouden zijn te wederleggen; doch hij houdt dit voor overtollig, want hij acht het onweêrspreekbaar dat dit art. dat niet doen kon; het zou dan art. 179 *h* der gemeentewet moeten hebben vernietigd. De Voorz. merkt aan, dat in dit art. staat: voor zooveel van hen afhangt; maar in de mem. van beantw. op de wet is duidelijk gezegd, dat dit ziet op het onderhoud dewijl er wegen kunnen zijn met welker onderhoud de gemeente niet belast is. Dat de gemeentebesturen echter niet het volle regt en de volle verpligting zouden hebben om op de gemeentewegen alle hindernissen weg te ruimen, dat, zegt Spr., staat niet geschreven, en dat dit art. der gemeentewet zoo zou kunnen worden beperkt, dat het vernietigd wierd door de bepalingen van een politiereglement, dat is ondenkbaar. Men zegt: als het geschreven is, moet het worden nageleefd, al is het nog zoo ongerijmd; maar, zegt Spr. er zijn verschillende uitleggingen aan gegeven en hij heeft reeds vroeger betoogd, dat het artikel een zeer gezonden zin kon hebben. Er wordt in gezegd, dat alles wat bestaat in strijd met het tegenwoordig regl. zal moeten worden opgeruimd binnen een termijn door den regter te bepalen; dat ziet,

zegt Spr. op die zaken welke bij de invoering van het regl. reeds bestonden, doch men kan de strafbepaling natuurlijk niet toepassen op hem die niet overtreden heeft en het wegruimen moet geschieden met zekere inschikkelijkheid, dus, als het niet vrijwillig geschiedt, zal bij civiele aktie door den regter moeten beslist worden, en dan bepaald, wanneer de wegruiming moet zijn geschied. Dat is de zin dien dit art., volgens Spr., heeft. Hoe dit echter ook zij, de beteekenis welke men het nu wil geven, dat nl., wierden op alle wegen slagboomen gesteld, dezen zouden blijven staan totdat de regter de zaak had uitgemaakt, wat jaren lang kan duren, kan het onmogelijk bezitten. Als het er met zoovele woorden in gestaan had, zou het niet zijn goedgekeurd, en al ware het goedgekeurd, zoo zou het toch nietig zijn, want dan ware het in strijd met de wet, en een regl. dat ingrijpt in wat de wet bepaald heeft, houdt daardoor op van kracht te zijn. Nu zegt men nog: ja hetzelfde zal toch worden verkregen als men aanneemt, dat het regl. om die reden gewijzigd moet worden: in dat geval, zegt Spr., zoude men toegeven dat omtrent alle wegen zoo gehandeld zou moeten worden, tot de wijziging kracht van wet gekregen had, en men zou zich dan ten opzigte van de bescherming der wegen in een staat van volkomene magteloosheid verklaren; bovendien, wie verzekert, dat die wijziging zou worden goedgekeurd? Men houde zich dus aan de wet vast en geve het regl. geene beteekenis die in de praktijk onhoudbaar is. De Voorz. heeft gezegd, dat Spr. zou beweerd hebben, dat er geene overtreding van een politieregl. heeft plaats gehad, terwijl toch de regter anders beslist heeft; Spr. zegt dat dit een misverstand is, hij ontkent niet dat art. 56 van het regl. overtreden is; maar er is nog zooveel meer geschied, usurpatie nl. van eens anders goed, van den weg der gemeente, zoodat die bestuurder over dien weg is, tegen die usurpatie maatregelen moet nemen; behalve dit kan de schuldige worden gestraft, omdat hij het politieregl. heeft overtreden; maar voor de Staten is het van gewigt, dat die aanranding van wegen preventief verwijderd worde. Men moet nu, zegt Spr., kiezen tusschen de verklaring van het regl., waardoor alle wegen in de prov. prijs gegeven worden, en interpretatie waardoor de wet geëerbiedigd wordt. Neemt men dit laatste aan, dan staat men op vasten bodem. Men heeft gezegd: de Staten kunnen het regl. niet interpreteren; maar Spr. meent, dat juist ieder, die de wet maakt, de bevoegde magt is, om haar te interpreteren. Spr. eindigt met nogmaals de aanneming van zijn voorstel aan te bevelen, hóe leed het hem ook doet, dat er eene afkeuring van de handeling van Gedep. Staten in schijnt gelegen te zijn.

De heer *v. Hoytema* wenscht nog een enkel woord in het midden te brengen tot staving zijner stem vóór het voorstel. Er zijn, zegt Spr., tegen dat voorstel groote bezwaren, ten eerste het aanhangig regtsgeding, en ten tweede de bepaling van art. 85. Wat betreft het eerste moet Spr. zeggen, dat het aanhangig zijn van het geding in kassatie van een vonnis van den strafregter bij hem ter zake niets afdoet. De Voorz. heeft de kracht van dat geding doen uitkomen door te zeggen: waar de regter ts gesaisisseerd, kan geene administratieve magt werkzaam zijn. Spr. stelt op den voorgrond dat art. 85 eigenlijk eene ongerijmdheid bevat, wijl daarin de Prov. Staten, aan den regter iets hebben opgedragen, dat zij hem niet konden opdragen; Spr. stelt zich voor dat de Hooge Raad zich over het wegnemen der slagboomen niet zal uitlaten. Hij had zich primitief verbeeld dat dat overlaten aan den regter van die termijnsbepaling beteekende, dat het aan den burgerl. regter wierd overgelaten, niet aan den strafregter. Hij gelooft niet dat de Staten daartoe bevoegd waren, want waaruit, vraagt hij, vloeit voor den strafregter de verpligting voort om zich daarnaar te gedragen? de regter is daaraan niet gebonden, hij is gebonden aan de wet die hij moet toepassen, maar die toepassing ontleent hij niet aan de magtiging der Provinciale Staten, maar aan zijne bevoegdheid om in overtredingen regt te spreken. De Hooge Raad, meent Spr., zal waarschijnlijk dit denkbeeld op den voorgrond zal stellen. Nu zegt echter de Voorz.: zoo de Hooge Raad uitmaakt, dat de slagboomen blijven bestaan enz.; dat kan, zegt Spr., de Hooge Raad niet uitmaken, hij kan wel oordeelen, dat het vonnis, dat de slagboomen zullen worden weggenomen, behoort vernietigd te worden, maar niet uitspreken, dat zij zullen blijven bestaan. Er zal dus, zegt Spr., nooit een arrest komen in strijd met wat hier wordt uitgesproken. En tot welk eene ongerijmdheid, vraagt Spr., zou men niet komen, als men aannam, dat men moest afwachten de uitspraak van den regter. Wat zou daarvan het gevolg zijn? Spr. stelt zich niet voor, dat de Hooge Raad in deze zoo kort regt zal doen, en als iemand er belang bij heeft, dat een weg afgesloten blijft, zal hij kunnen beweren eigenaar te zijn, dan zal een burgerlijk geding ontstaan, en dat kan 3, 4 à 5 jaren duren; en als men nu het reglement vaststelt met de bepaling door Gedep. Staten voorgesteld, dan is het mogelijk, dat die magt aan Gedep. Staten gegeven om hindernissen weg te nemen, ook niet werken kan voor de Hooge Raad definitief heeft beslist. Er vloeit toch, zegt Spr. uit voort, dat als men zooveel hecht aan de beslissing van den regter, men moet wachten tot de uitspraak door den burgerl. regter, en die kan jaren lang uitblijven. Juist om dat voor te komen, is door Spr. vroeger beweerd, dat het gemeentebestuur dadelijk regt had moeten doen, en dat, zoo de weg slechts op den legger stond, B. en W. bevoegd en verpligt waren, voor de instandhouding en het vrij gebruik te zorgen en de beletselen weg te nemen. Neemt men een ander stelsel aan, dan beteekent art. 179 niets. De Voorz. zegt wel, dat dit art. eigenlijk de bevoegdheid regelt van B. W. in tegenoverstelling van den raad, maar als zoodanige regeling van bevoegdheid een bepaald onderwerp aan B. en W. opdraagt, dan meent Spr. dat het toch niet is te ontkennen, dat zoodanige bevoegdheid aan B. en W. is gegeven, en die sluit noodwendig eene verpligting in zich. Spr. is dus van oordeel, dat art. 85 niet kan geacht worden te zijn in strijd met het voorstel van den heer *Ackersdijck*, omdat dit art. den strafregter iets opdraagt, wat hem niet kan worden opgedragen. Uit de woorden van den heer *Metelerkamp*, zegt Spr., zal men zien, dat de gedachte van dat lid bij het voorstellen van het art. is geweest, dat de strafregter een termijn zal bepalen voor de wegruiming, als dit niet reeds door de bevoegde autoriteit is geschied, en nu is gevraagd of, terwijl de regter van de zaak gesaisisseerd is, de uitvoerende autoriteit niet inmiddels de wegruiming kan doen geschieden. Spr. gelooft dat dit zeer gevoegelijk kan en zelfs moet geschieden. Spr. heeft gemeend deze bedenkingen te moeten mededeelen, terwijl hij niet ontveinst, dat de zaak voor verschillende beschouwingen vatbaar is; hij heeft gemeend rekenschap van zijne stem te moeten geven.

De *Voorz.* acht zich verpligt op de laatste rede met een enkel woord te antwoorden, wijl hij anders vreest, dat indien de overwegingen daarin uitgedrukt zullen leiden tot het vasthouden aan art. 85, men zal blijven in den ongunstigen toestand waarin men verkeert. De heer *v. Hoytema* meent dat de Staten de bevoegdheid niet hebben om zoodanige opdragt te doen aan de regterl. magt, en dat te eeniger tijd de regterl. magt zich daardoor niet gebonden zou achten. Spr. meent, dat de regter de wet moet toepassen, en dat, als dit regl. aan hem zekere verpligting oplegt, hij die behoort na te leven. Hoe dit echter ook zij, vat Spr. toch niet de onderscheiding van den heer *v. Hoytema*, volgens welke wel den burgerl. maar niet den strafregter door de Staten eene verpligting kan worden opgelegd, Spr. begrijpt niet dat onderscheid van kompetentie van de zijde der Staten en van verpligting aan de zijde van den regter. In de tweede plaats is opgemerkt, dat de zaak lang zal kunnen aanhouden, — de heer *v. Hoytema* grondt die meening op de mogelijkheid dat hier eene eigendomskwestie zou kunnen worden opgeworpen; dat de heer *Fabricius* zou kunnen beweren eigenaar te zijn, is reeds meer gezegd, maar zegt Spr., hij kan dat niet alleen beweren, maar zijn eigendomsregt wordt hem volkomen toegekend; doch het is hier het publiek regt van overweg, waarvan sprake is; de kwestie van eigendom kan dus niet in deze zaak gemengd worden. De vraag waartoe de voordragt van Gedep. Staten leiden zal, meent Spr. te kunnen beantwoorden met te zeggen: tot het opheffen van die beletselen, die eene goede werking van het regl. in den weg stonden.

De beraadslagingen gesloten zijnde wordt het voorstel van den heer *Ackersdijck* verworpen met 19 stemmen tegen die der HH. *Pabst*, *Ackerdijck*, *Bastert*, *de Heus*, *Boer*, *Jongeneel*, *v. Cleeff*, *v. Hoytema* en *Voet*. De HH. *de Louter* en *Vos*, de verg. verlaten hebbende, de heer *Huydecoper* nog niet tegenwoordig, en de heer *Hartjens*, die zich een oogenblik heeft verwijderd, nemen aan deze stemming geen deel.

Aan de orde is de verdere behandeling van de konklusie van het rapport betreffende de voorgestelde wijzigingen in het regl. op de wegen, en niemand meer in algemeene beschouwingen wenschende te treden, wordt het eerste punt dier konklusie — nadat de heer *Lagerwey* gevraagd had of hij, door dit eerste punt aan te nemen, ook prejudicieerde zijn voornemen om eene wijziging in een ander artikel voor te stellen, hetgeen door den Voorz. ontkennend werd beantwoord, daar bij het 3. punt hiertoe gelegenheid zal bestaan — zonder diskussie met 27 stemmen tegen die der HH. *Wijers* en *Ackersdijck* aangenomen. De heer *Hartjens* is bij deze stemming tegenwoordig.

Het tweede punt zonder omvraag zijnde aangenomen, is aan de orde het 3. punt.

De heer *Lagerwey* vraagt thans het woord om eene wijziging in art. 22 voor te stellen.

De heer *H. Verloren* denkt dat, door de aanneming van het 1. punt, hiervoor thans geene gelegenheid meer bestaat; hetgeen de heer *Lagerwey* bepaaldelijk weêrspreekt, ziet grondende op de verklaring van den Voorz., in tegenwoordigheid ook van den heer *Verloren* afgelegd. Hierop wordt de diskussie vervolgd.

Den heer *Lagerwey* is het voorgekomen, dat art. 22 evenzeer wijziging behoeft als de voorgestelde artt., hetgeen voor de praktiesche uitvoering, ten minste voor den landbouwenden stand, zeer weldadig zou zijn. In het algemeen, zegt Spr., is in Mei de zaaitijd, dan zijn de boeren druk bezig met hunne werkzaamheden en kan men met de grootste moeite nog niet gedaan krijgen, dat zij de wegen in een goeden toestand brengen. Er is bepaald, dat in Mei eene voorjaarsschouw zal moeten gehouden worden en in Oktober eene najaarsschouw, en dat 14 dagen te voren aan de schouwpligtigen en Gedep. Staten daarvan kennis zal gegeven worden. Dit laatste, zegt Spr., is mede een bezwaar. Vooreerst komt de maand Oktober Spr. wat laat voor, daar de weg[en] alsdan gewoonlijk nat en morsig zijn; maar ook het kennisgeven 14 dagen te voren is bezwaarlijk; in [de] streek, waar Spr. gevestigd is, geschiedt de bekendmaking door aanplakking en aflezing. Die aflezing geschiedt des Zondags voor de kerk; dit moet nu 14 dagen, of, is de schouw in het laatst der week, bijna drie weken te voren geschieden, zoodat de tijdsbepaling zeer dikwijls vergeten wordt, terwijl de aangeplakte kennisgeving in den regel niet gelezen wordt. Dit is de reden, dat Spr. voorstelt, in art. 22 te lezen, dat de voorjaarsschouw gehouden wordt in Mei of Junij en de najaarsschouw in September of Oktober, en dat de kennisgeving ten minste acht dagen te voren geschiedt.

De *Voorz.* acht zich verpligt ten aanzien van deze wijziging eenige bedenkingen in het midden te brengen. Het komt Spr. voor, dat zij gegrond is op een verkeerd begrip van den vooorsteller, dat Spr. echter menigmaal in alle deelen der prov. heeft opgemerkt, en dat daarop neêrkomt, dat men aan de wegen niets behoeft te doen dan als er schouw gevoerd moet worden, terwijl men geheel vergeet, dat art. [...] bepaalt, dat men de wegen in een goeden toestand moet brengen en onderhouden. Men moet dus [...] zorgen dat de wegen in Mei en Okt. in orde [...] en ze voor het overige abandonneren, maar aan [...] besturen is voorgeschreven, tweemalen in het j[aar] te komen zien hoe dat onderhoud geschiedt; [...] voorkeur moet men dat doen in die maanden, wa[ar] het publiek het meest belang bij den staat der we[gen] kan hebben en de kontrole het doelmatigst kan [...] en nu wordt zeker het publiek er door gebaat, [...] de schouwen in het voorjaar zoo vroeg mogelijk [...] voerd worden, terwijl het in het najaar van bel[ang] is, dat het zoo laat mogelijk geschiede, opdat [het] publiek de zekerheid hebbe, dat voor den winter [de] wegen in behoorlijke orde zijn, en tevens opdat w[...] de weg bezand moet worden, de gelegenheid besta [...] het noodige zand aan te schaffen. Spr. moet hier [...] opmerken, dat thans nu de schouwen in Okt. [...] voerd worden, het dikwijls gebeurt dat de [...] langhebbenden met den besten wil ter wereld [...] in Nov. zand kunnen krijgen; vervroegt men nu [...] tijdsbepaling dan vermeerdert men die moeijelijkh[eden] en Spr. zou daarom in overweging geven, of [...] niet beter ware den termijn te laten gelijk die [...] Wat betreft den tijd der kennisgeving, dat laat [...] gaarne aan het oordeel der verg. over.

De heer *Lagerwey* merkt aan, dat hij niet vo[or]stelt het *verpligtend* te stellen in Junij of Se[pt.] maar de fakulteit te laten dat men bevoegd is [in] Mei of Junij en in Sept. of Okt. schouw [te] voeren, en gesteld nu, dat men slechts in $^1/_{10}$ ged[eelte] van de prov. in Junij en Sept. de schouw zou voe[ren], dan ware het toch altijd voor dat klein gedeelte [...] belang. Wat wordt aangevoerd omtrent het zand [...] in Spr.'s streek minder van toepassing, maar is [...] vooral dit drooge jaar niet tot basis te nemen, [...] geval het toepasselijk ware, zou hij zeggen, dat [...] het in Nov. evenmin kan krijgen, daar thans de [...] terstand het varen evenzeer belet als in Sept. en [...]

Den heer *Pabst* komt het voor dat als men [...] tijdsbepaling der kennisgeving korter stelt, door [...] belanghebbenden alle mogelijke karren en vaartu[igen] zouden geprest moeten worden om zand aan te b[ren]gen. Spr. acht dit te bezwarend en zou er dus [...] zijn, de bepaling te laten gelijk zij is.

De beraadslagingen gesloten zijnde wordt het [voor]stel van den heer *Lagerwey* met 28 stemmen [tegen] die van den voorsteller verworpen, en het [...] punt der konklusie met 22 stemmen tegen die [der] HH. *Cordes*, *Metelerkamp*, *Wijers*, *Ackersdijk*, *v. Hoytema* en *de Heus* aangenomen. De heer [Huy]*decoper* is bij deze beide stemmingen tegenwoo[rdig], terwijl de heer *Hartjens* de verg. heeft verlaten.

Het 4. punt der konklusie wordt zonder om[vraag] aangenomen.

(*Vervolg hier*[...])

Snelpersdruk van L. E. BOSCH EN ZOON